

European Business Game í Eysturskúlanum í morgin

Næmingarnir úr Høydølum, sum vundu kappingina í fjør

Leygardagin 10. apríl 1999 verður føroyska endakappingin í European Business Game. Endakappingin

verður hildin í Eysturskúlanum í Tórshavn. Endamálið við European Business Game er at fáa

næmingar á miðnámsskúlanum at stovna eitt virki - gott nokk eitt fíkt - við steði í einum góðum hug-

skoti um eina fremleiðslu. Tað er ikki neyðugt, at framleiðslan er ein vanlig vøra, talan kann eisini vera

um eina tenastuveiting.

Tey seinasta 2 ári er tað í tí evropeisku endakappingini gingið stak væl hjá teimum føroysku bólkunum. Bæði í 1997 og 1998 vundu teir. Tí verður við stórum spenningi sæð fram til, hvør fer at vinna endakappingina leygardagin. Vinnarabólkurin fer at lut taka í evropeisku endakappingini, ið verður í Italia í summari.

Í European Business Game skulu næmingarnir í-gjøgnum tær somu mannagongdirnar, ein íverksetari skal ígjøgnum, tá ið hann fer undir at stovna egið virki. Næmingarnir fáa í arbeiðnum við EBG-verkætlanini eitt innlit í arbeiðsfortreytirnar hjá vinnulivinum, umframt at teir fáa eitt amboð at arbeiða viðari við í livinum, um teir seinni gerast sjálvstøðug vinnurekandi.

Vinnulivið er miðdeplinum í EBG-verkætlanini, og vinnulivið hevur eisini verið sera beinansamt, tá ið bólkarin hava verið sær til ymiskar fyrirkomur fyri at fáa ráð og vegleiðing. Sumleiðis hava fleiri fyrirkomur stuðlað verkætlanini peningarlaga, nevniliga Føroya Banki, Føroya Sparikassi, Norðoya Sparikassi, Suðuroyar Sparikassi, Føroya Ar-

beiðsgevarafelag, Tórs-havnar Býráð og Atlantic Airways.

Sum nevnt verður EBG endakappingin í Eysturskúlanum í Tórshavn leygardagin 10. apríl 1999, og byrjað verður kl. 10.15.

Skráin fyri endakappingina leygardagin er henda:

EBG endakappingin 10. apríl 1999

Skrá 10.15 Byrjað verður kl. 10.15

10.15 Leivur Hansen, býráðsformaður, bjóðar væl-komin

10.30 Claus Reistrup, formaður í EBG-stýringarbólkunum, sigur frá skránni 10.45 Framlaga av verkætlanunum

12.15 Steðgur. Smurt breyð og sodavatn Dómarnar fara at døma

12.45 Videoupptøka úr evropeisku endakappingini 1998 í Vejle.

13.30 Vinnarin verður funnin

13.40 Virðislønir verða býttar út

Gávar verða handaðar 14.00 Petur Petersen, aðalstóri, endar kappingina

14.15 Hugnaligt framhald, har luttakarnir fáa høvi til saman at tosa um verkætlanirnar hjá sær

Viðmerking:

Hvat er ISO góðskustýring

Í 1987 var tann fyrsta ISO 9000 skipanin góðkend og útgivin, soleiðis at virki høvdu møguleika at tilevna sær sitt egnu góðskukervi, eftir eini altjóða skipan.

Føroysk virki eru nú farin undir at skjalpróva teirra góðskukerv eftir ISO 9000 skipanini. Úti í heimi, eru fleiri enn 225.000 virki ISO 9000 skjalprógva, har av eru 1902 virki í Danmark ISO 9000 skjalprógvaði. Ígjøgnum øll 90 árin hevur ein stóðugur vøkstur verið í skjalpróvingunum.

Eitt skjalprógvað góðskukervi eftir ISO 9000 skipanini er ikki ein vørskjalprógv, men sigur, hvussu vørur og veitingar verða skapaðar, handfarnar, útbreiddar og uppsettar/isettar.

ISO 9000 skipanin er útgivin av International Standard Organisation (ISO). Seinasta upplag varð útgivið í 1994. ISO 9000 skipanin verður endurskoðað 4. hvørt ár. Komandi upplag kemur út nú um árskriftið 1999/2000.

Tilevnan av góðskukervi í stuttum kann sigast at ISO 9000 er ein kravfesting fyri eitt góðskukervi, har karmarnir fyri góðskustýring er lagdir. Innan hesar karmar skapar virki sjálvt sitt góðskukervi.

Hetta krevur, at leislarnar gerð eina góðskustevnu, lýsir og innførur arbeiðs-

hættir, sum tryggja, at stevnan verður fylgd, og at viðskiftakrøv, tilskilað í einum sáttmála ella eini bílegging, verða hildin. Neyðugt eftirlit og skrásetingar skulu gerast sum prógv fyri, at arbeiðshættirnar eru innfóðir og virka úrslitagt.

Við at lata virkið ISO 9000 skjalpróga, tryggjar leislarnar eitt góðskukervi, sum er skjalprógva og í-verksett. Góðskukervið tryggjar, at ættlanirnar hjá leisluni verða settar í verk, um brek eru ella gjørdur sáttmálar ikki verða hildin, annaðhvørt innanhýsis ella við viðskiftafólk; góðskukervið gevur leisluni neyðugu upplýsingarnar um tað. Við hesari vitan er leiðslan bundin til at rætta brek ella at forða fyri, at brekið endurtekur seg. Við hesum sæst at ISO 9000 er eitt leislumamboð bygd á sunt vit og skil, sum so aftur merkir, at tað skjalprógvaða góðskukervið ikki er meira burokratist, enn virkisleiðslan sjálf ger tað til.

Stutt sagt er kervi ein tryggjing fyri virkið, tí vandin fyri brekum gerst so litil sum møgult. Avger eitt virki at bliva skjalprógvað, so fáa viðskiftafólkini størri áliti á virkinum, tí eitt óheft eftirlit er av virkinum, og at leislarnar bundin seg til í verki at brúka sitt í orðum lýsta góðskukervi.

Hví ISO 9000

Virki velja at fáa sær eitt ISO 9000 góðskukervi tí at kappingarneytarnir hevur eitt slíkt; tað kann verða eitt viðskifta- ella lógarkrav. Onnur virki fáa sær ISO 9000 góðskukervi, fyri at fáa betur tamarhald á framleiðsluni og harvið spara pening. Onkur virki hava sagt, at tey hava spart 10 % av umsetninginum, eftir at ISO 9000 góðskukervi var innfórt.

Men fleiri eru vordin vónsvikin, tí tey hava fengið eitt góðskukervi, sum er tungt og burokratist at umseta, og tað kostar nógv at viðlíkahalda. Í ringasta fari hevur góðskukervi, ikki fært nakrar batar við sær.

Hvat er so gálið?

Avmarkingar

ISO 9000 skipanin er skrivandi rættuliga breið, tað vil siga, at skipanin dekkar øll sleg av virksemi. Tað hevur haft við sær, at nógur virki hava gjørt eitt góðskukervi, sum uppfyllur øll okk í skipanini, fyri at verða visur at umfeyna alla skipanina. Tað hevur so havt við sær, at tey hava fingið eitt tungt og burokratist góðskukervi, sum ikki er egna til tað arbeiðslag sum virki hevur.

Onnur virki hava bert tikið tað við, sum skipanin krevur, og so lati tað ligið, sum skipanin ikki krevur. Til dømis krevst ikki, at

virkið hevur eina skipan, sum tekur hædd fyri møgulegum nýggjum viðskiftakrøvum. Fyri at eitt virki skal yvirleva framyvir, er tað av stórum týdningi at fylgja við øllum nýggjum, sum kemur fyri dagin.

Skipanin krevur heldur ikki, at góðskustevnan skal byggja á møgulegar møguleikar, sum t.d. at betra mannagongdir og virkis-skipanir, sum skulu økja um virksemd og yvirskotið.

ISO 9000 skipanin í sær sjálvari, skapar einki.

Góð úrslit við góðskukervinum

Virki, sum við hepnari hond hava økt um framleiðsluevni og avmarka brekini, hava, tá góðskukervið er framt, fókuserað á góðskubetring. Hesi virki siggja ISO 9000 sum eitt amboð fyri at náa góðskubetringum, og ikki bara sum eitt mál í sjálvum sær.

Tey virki, sum hava haft góð úrslit við at seta í verk ISO 9000, hava gjørt eitt góðskukervi eftir teirra egnu treytum og ikki eftir ISO 9000 skipanini. Tá góðskukervi er orðað fyrstu ferð, er tað tillagað soleiðis, at tað er innan rammurnar av ISO 9000 skipanini.

Ikki einans verður góðskukervi tillagað, so at tað kann skjalprógvast og vera nýtt til verki. Undir til-evnani av góðskukervinum,

eru miðvísar góðskubetringar gjørdar, fyri at økja um vinningsbýtið og um framleiðsluvirksemd. Hetta verður gjørt við serligum tiltøkum, fyri at avmarka ta arbeiðstíð, ið fer til feilframleiðslu. Endamálið við at seta í verk góðskubetringar er ikki bara at fremja arbeiðshættir fyri at avmarka beinleiðis útreiðslur, men eisini fyri broyta og bota um mannagongdir og virkisgongdir, fyri at betra sýðinguna og umhvørvið á arbeiðs-plássinum.

Tað hevur týdning at góðskubetringarmannagongdir verða gjørdar í samstarvi við starvsfólk, har leislarnar verða gíngið á odda fyri at skapa umstøður, soleiðis at hvørt einstakt starvsfólk verður eggið til at luttaka í góðskubetringunum.

Sagt við orðum orðum: gagnvirði liggur í mannagongdunum, sum eru gjøgnumfóðar fyri at betra um góðskuleisluna og tá skipanin varð stovnað, og ikki í sjálvari ISO 9000 skjalprógvini.

Tað stóra kynstri hjá leiðsluni er so at tryggja, at tað javnan verða gjørdar betringar, og at halda fast um tær long íverksettu ábøtur-nar. Hetta merkir at leislarnar leggur eina ættlan við útgangsstøði í virkisbygnaðinum har møguleikar eru fyri betringum, og sum

enda við smáum framskygnum málum, sum virkið skal skipast eftir.

Í Føroyum eru tvey virki, sum hava gjøgnumgíngið eina skoðan og hava fengið skjalprógv fyri, at teirra góðskukerv er góðkend eftir ISO 9000 skipanini.

Hesi virki eru Sp/f Grannskoðan Jóannis Skorheim úr Klaksvík og Sp/f Heri Thomsen Transport Service úr Gøtu, sum ávikavist hava eitt góðskukervi eftir DS/EN ISO 9001 & 9002.

Virkinu valdu Bureau Veritas Quality International (BVQI) at skoða og skjalpróga teirra góðskustýringsskipanir.

Í Føroyum verður BVQI umboðað av Bureau Veritas Føroyar, sum hevur skrivstovu á Strøndum.

Bureau Veritas hevur klassa føroysk skip síðani 1863. Tað var skipið *Falken* hjá reidarinum *Mortensen* á Tvøroyri, sum fekk handa klassaskjølina tann 9. September 1863.

Bureau Veritas Føroyar
Andreas Gregersen